

KURTULUŞ'DA ALVARLI EFE HAZRETLERİ

Sadi MAZLUMOĞLU

Kutbu'l Arifin, gavsu'l Vasilin, Erzurum'un ma'bihil iftiharî Alvarlı Hacı Muhammed Lütfi (Vefatı: 12 Mart 1956), lakab-ı meşhûriyle Efe Hazretleri, alim, arif, kamili mütefekkir ve mutasavvıf bir zat idi. Gönül insanı bu veli Yunus gibi, Mevlana gibi, Hacı Bektaş-ı Veli gibi insana olan saygısı, şefkati ve engin hoşgörüsü ile geniş halk kitleleri arasında sevilmiştir. İlahileri, gazelleri, kasideleri dilden dile, gönülden gönüle büyük bir coşkuyla bir akım halinde intikal etmiştir.

Bugün bir çok insanımızın ve bizlerin ihtiyacı olan manevi duyguları ihtiva eden ahlaki meziyet ve hasletleri ilahilerinde bu zat mesaj olarak bizlere vermektedir. Bu mesajlar iç dünyamızla yakından alakalı olup, manevi yönden oldukça önemli faydaları haiz olduğu bir realitedir.

Hayat şartlarının son derece ağırlaştığı, huzursuzlukların arttığı, sosyal ilişkilerimizin olumsuzlaştığı günümüzde Efe hazretlerinin maddi ve manevi muhtevalı bu mesajlarına her zamankinden daha çok ihtiyacımız olduğu kanaatindeyim. Sözlerinde tavsiye, öğüt, sakındırma, uyarma ve haberdar etme gibi metodlarla bize hakikatı telkin etmektedir. Dünya görüşü ve anlayışı elbette hakikatin bizzat kendisidir. Bu büyük veliyi anlamak ve ona kulak vermek bizi saadet ve huzura götürecektir. Bizim içimizdeki kötülükler esir olmamızı onlara boyun eğmemizi önleyecektir. Bu tespitlerimizden sonra diyoruz ki;

Efe Hazretleri'nin serhat şehrimiz Erzurum'a karşı büyük bir sevgisi ve hamiyetperver duygusu olduğu muhakkaktı.

Vatanperverliği nihayet derecede idi. Buna misal olarak 1. Cihan Harbinde Rus işgali ve Ermeni mezaliminin hüküm sürdüğü bir devrede gösterdiği yararlılıkları ve hizmetleri görmekteyiz.

Kendisi Tercan'ın Yavi nahiyesinde imamet vazifesiyle bulunduğu köyde, basireti bağlanan, moral açısından bitmiş, harbin ve zulmün ağır psikolojisi altında bulunan yöre halkını bizzat cihada teşvik etmiştir. Vaaz ve irşatlarıyla milli ve dini duyguların galeyana gelmesini temin etmişlerdir. Ermenilerin katliama başlaması üzerine yöre halkından ve çevre köylerden topladığı altmış kadar kişi ile sivil milis kuvveti kurmuştur. Bu müfreze ile Ruslar'ın karargah deposu olan köye, o gün Ermeni topluluğunun da orada bulunuşu dolayısıyla taarruz etmiş ve böylece Ermenileri püskürtmüştür.

Kendi müfrezesi ile birlikte Oyuklu köyünün yanibaşında Ruslar'ın yığıldığı kıyas kabul edilmez bir depoyu teslim almış ve Ermeniler'i takip etmek üzere harekete geçmiştir. Haydar boğazındaki Zergideler köyünde Türk ordusuna iltihak ederek ordu ile birlikte gün ışıırken Erzurum'a girmişlerdir. Hemen pederleri Hacı Hüseyin efendinin yanına koşmuş ve O'nu ağır

yaralı olarak bulmuş, o günün ikinci vakti vefat eden pederini Kavakkapı kabristanına defnetmiştir. Daha sonra ise 24 yıl imamet görevinde bulunduğu Alvar köyüne naşını nakletmişlerdir. Kendileri 12 Mart 1956 yılında Erzurum'da ebediyete irtihal etmişlerdir. Halen avlar köyünde pederlerinin yanında medfun bulunmaktadır.

Efe Hazretleri bereketli bir ömür boyunca, kurtuluş savaşında mücahid, mihrabda imam, içinde yaşadığı topluma müşid olarak üstün ruh asaletini taşıyordu.

Erzurum'un medar- ı iftiharı olan bu zatın bu beldeye gerçekten çok büyük hizmetleri bulunmuştur. Vefatından sonra tek evladı, pederim Hacı Seyfettin efendi, vefatı 1984 yılına kadar onun kaim makamı olarak aynı hizmetleri bihakkın ifa etmişlerdir.

O da pederleri Efe Hazretleri ve dedeleri Hacı Hüseyin efendi gibi mart ayında ebediyete göçmüşlerdir.

KAYNAK: Sadi MAZLUMOĞLU; *Kurtuluş'da Alvarlı Efe Hazretleri* ; Tarihi Erzurum Dergisi; Sayı:1; İstanbul Erzurumlular Vakfı Yayını ; İmaj Reklam; İstanbul, 1991, s. 29-30.

